

Turun kaupunginvaltuusto 30.1.2017

Valtuustoaloite saamelaiskulttuurin tuntemuksen lisäämiseksi

100-vuotisjuhlan aikaan on oikea hetki parantaa Euroopan ainoan alkuperäiskansan asemaa, sekä saamelaiskulttuurin tuntemusta suomalaisten keskuudessa.

Suomessa asuu noin 6000 saamelaista, joista yli puolet saamelaisalueen ulkopuolella. Aiemmin harjoitetun suomalaistamispolitiikan seurauksena monissa saamelaisperheissä kielen siirtyminen seuraaville sukupolville on katkennut ja nykyään kaikki Suomessa puhutut saamenkielet ovat uhanalaisia. Valtioneuvoston kanslian tilaaman tuoreen kansainvälinen tutkijaryhmän raportin *Saamelaisten oikeuksien toteutuminen: kansainvälinen oikeusvertaileva tutkimus* mukaan Suomen valtion tulee pikaisesti korjata saamelaisia koskevaa lainsäädäntöä sekä ottaa saamelaiset tiiviimmin mukaan heitä koskevaan päätöksentekoon.

Saamelaiskulttuurin elinvoimaa vahvistetaan saamelaisten omaa kieltä tukemalla, saamelaiskulttuurin ja perinteisten elinkeinojen huomioimisella sekä edistämällä ja turvaamalla saamelaisten perinteisten tietojen siirtymistä uusille sukupolville.

Saamelaisten oikeuksien toteutumisen ja kulttuurin ja kielten elinvoimaisuuden kannalta on tärkeää, kuinka hyvä tuntemus yhteiskunnassamme saamelaiskulttuurista on. Tätä tuntemusta kaikkien suomalaisten keskuudessa pitää lisätä kouluissa nykyisestä. Esimerkiksi keväällä 2016 alkanut *Sano se saameksi* -projekti luo oppimateriaalia kouluille saamelaiskulttuurin opettamiseen.

On tärkeää, että kaikille suomalaisille taataan oikeus oppia nykyistä enemmän alkuperäiskansamme ja juurtemme historiasta ja kulttuurista. Ymmärryksen lisääminen on rikkaus, jota tulee vahvistaa kautta koulutusjärjestelmän. Turku voi itsenäisyyden juhluvuonna olla edistyksellinen kunta tässä tärkeässä kysymyksessä.

ESITÄN

Me allekirjoittaneet esitämme, että Turussa parannetaan saamelaiskulttuurin tuntemusta ja asemaa käynnistämällä seuraavia toimintatapoja:

- Sivistystoimialalla lisätään oppilaiden ja opiskelijoiden tuntemusta saamelaiskulttuurista monipuolisesti eri koulutusasteilla ja vapaassa sivistystyössä. Kaupungin juhluvuoden resurssista mahdollistetaan tarvittaessa uuden opetustoiminnan käynnistämiseen lisärahoitusta esimerkiksi kieliopetuskokeiluihin ja saamelaiskulttuurin opintokokonaisuuden luomiseen.
- Saamelaisten kansallispäivä 6.2. ei ole virallinen liputuspäivä Suomessa, mutta Pohjoismaissa useat viranomaiset suosittelvat liputusta Euroopan unionin ainoan alkuperäiskansan kunniaksi. Aloitetaan kaupungin liputus saamelaisten kansallispäivänä, mahdollisuuksien mukaan saamelaislipuin.
- Otetaan kaikkien toimenpiteiden valmisteluun kiinteästi mukaan saamelaisjärjestöjä, kuten esimerkiksi Etelä-Suomen saamelaisyhdistys City-Sámit. Viedään eteenpäin uudistustarpeita saamelaiskulttuurin tuntemuksen edistämiseksi saamelaisjärjestöjen tuella ja asiantuntemusta kunnioittaen.

Niina Ratiainen
NIINA RATIAINEN